

Bladet

Nr 1-2012
15 feb.

Västmanlands Spelmansförbund

Ordförande har ordet:

Hej!

Vilken roll har föreningslivet i dagens samhälle?

Vid senaste styrelsemötet som vi hade hemma hos mig i Nörrgårds i Västerbo så satt vi och planerade inför årets årsmöte. Frågan kom då åter upp om hur vi ska kunna locka medlemmar

till årsmötet. Det blev även en allmän diskussion om hur vi ska kunna locka fler medlemmar till föreningen. Det verkar finnas en begynnande trend med minskat antal medlemmar.

Vart tog årsmötena vägen då ett stort antal medlemmar slöt upp och där diskussionerna gick höga. Där spelmännen i sitt engagemang för sin musik kunde bli riktigt osams.

Hittade en rapport av Statistiska centralbyrån från 2003 angående föreningslivet i Sverige. Där står att läsa: Innebar nittioalets ekonomiska påfrestningar att också de sociala nätverken försvagades? Ja, vi har visat att för både män och kvinnor har umgänge med arbetskamrater och vänner samt grannkontakter minskat. Däremot har relationerna till en nära vän fördjupats.

Man kan också läsa att särskilt de ungas föreningsengagemang och nätverk försvagades under nittioalets. Det är i synnerhet ungdomar med lägre socioekonomisk status som inte attraheras av det traditionella föreningslivet. Utbudet på fritidens område växer hela tiden. Där letar individerna efter aktiviteter och former som för tillfället passar deras behov och intressen. Den växande arsenalen av medier, datorer, Internet och musikutrustning gör det samtidigt inte bara möjligt utan högst attraktivt att stanna hemma.

Ungdomsstyrelsen har i ett yttrande svarat att unga väljer att göra saker mer individuellt och i mer flexibla former där man inte behöver binda upp tid. Den privata sfären får ökad betydelse. En del, både yngre och äldre, uppfattar föreningstekniken och föreningsformen som tidskrävande och icke ändamålsenlig. Behovet av att göra saker gemensamt har inte förändrats men formen har gjort det. I framtiden kommer vi att se en större variation av organisering och sammanslutningar.

Nu har snart 10 år gått sedan rapporten skrevs. Har föreningslivet i sin nuvarande form spelat ut sin roll? Kan det vara så att sättet att nå målen kanske behöver förnyas och anpassas till dagens verklighet.

Oberoende av förening ser förnyringen i föreningslivet ut att vara en rejäl utmaning och kan leda till avveckling i sin förlängning, om inget görs. I grunden handlar ju föreningsliv om engagemang i olika former. Engagemang för något man tror på. I det flöde av aktiviteter och nyheter som vi dagligen erbjuds har inte det traditionella föreningslivet förmått hävda sig på allvar. Kanske kan de sociala medierna bidra till att ändra på det.

Vad kan vi förändra? Vad kan vi göra roligare och mer intressant?

Hör av dig. Kom med förslag.

Ann-Britt

Läs om förbundet på:
www.vsf.u.se
och Facebook

Fagersta spelmanslag

Här kommer en hälsning från Fagersta spelmanslag. Vi har anor sedan 1970-talet då laget startades. Alltmedan åren gått har laget skiftat i medlemsantal. Som mest fanns 30-talet aktiva spelmän och som minst bara sex medlemmar.

Spelledarna har skiftat. Nisse Isaksson var en dynamisk spelledare på 1970-talet, han efterträddes av Åke Petersson och lagets träningslokal var då i den nedlagda Brukskyrkan. Kjell Wahlberg tog över några år innan han flyttade till Västerås. Medlemsantalet minskade drastiskt men Åke fanns ju fortfarande kvar och vi träffades i Sockenstugan till övningskvällar. John Mårs, född i Östbjörka, var äldste spelmannen. Han talade om Pekkos Gustav som han spelat tillsammans med i sin ungdom. Med fiolen nästan hängande mot bröstet och tungspetsen lätt synlig lärde han oss den ena dalalåten efter den andra. Nisse Hedin satte färg på laget med ekivoka historier berättade på Stockholmslang. I dag är de borta båda två.

Roland Lindfors har varit med längst av oss och är nu vår musikaliska klippa. Min roll är att förse mina spelgubbar med bredda mackor och inför varje övning kolla upp om de kommer. Känner mig ibland som en vallhund. Men det nästan försvunna laget har i dag växt till tio härliga musikanter. Sex fioler, ett dragspel, en tvärflojt, en gitarr och en ståbas.

Vi har nu skullat oss en repertoar som vi tycker om. Givetvis för vi spelmanstraditionen vidare med gamla låtar som vi gillar, men de yngre i gänget har fått oss att dra till med poplåtar i 40-talsstuk och de river gärna av en häftig blues. Då är det drag i replokalen.

Vi spelar då och då ute på lokal och i augusti förra året hade vi en fin spelning på Färna herrgård då vi framförde vårt midsommarprogram tillsammans med dansarna i den stora lokalen intill herrgården. Där hade gärdesgårdar byggts upp inomhus och nyhuggna björkar ramade in lokalen. Ett hundratal gäster, som alla var lärare från Stockholm, provade sedan på att dansa gammaldans, något de inte behärskade, men glädjen var stor. Vår dragspelare satt strategiskt till och fick en del damer i knät.

Vi trivs ihop i vårt lilla lag och nu ser vi fram emot att resa till vår vänort Ballerup i Danmark tillsammans med folkdanslaget i maj. Vi har haft utbyte med dansarna under många år och det är alltid lika roligt att

träffas.

Sedan är dags för midsommar med 4000 människor på hembygdsgården. Ett tufft träningsprogram innan allt sitter, men det är en alldeles speciell känsla att tåga in mot den pyntade midsommarstången, och tro det eller ej, solen har alltid lyst över oss.

Sedan förra året har vi tagit upp traditionen med spelmansstämma på Hembygdsgården. Det gör vi om även denna sommar, så lördagen den 4 augusti klockan 13.00 hälsar vi alla spelmän välkomna.

Margaretha Eriksson

Bildtext. Fagersta spelmanslag. Från vänster Bo Lindgren, Roland Lindfors, Kristin Kalmelid, Margaretha Eriksson, Lars-Åke Westling, Tommy Stahre, Rolf Andersson, Ingemar Johansson och Roland Berg.

OBS: Boka 4 augusti Fagersta!

Se Margarethas uppmaning ovan som Bladets redaktör vill instämma i. Då blir det spelmansstämma, lördag kl. 13. Kommer in i kalendariet i nästa Bladet!

Tji medlemskort i år

De senaste åren har du som medlem i Västmanlands Spelmansförbund i början av varje år fått ett medlemskort. Syftet har varit att man ska kunna i samband med till exempel köp av konsertbiljetter visa att man är medlem i Spelmansförbundet och därmed tillgodoräkna sig den rabatt som vissa arrangörer lämnat. Eftersom sådana rabatter inte längre förekommer och medlemskortet därmed inte har någon funktion att fylla, har förbundets styrelse beslutat att i fortsättningen inte distribuera några medlemskort.

Lars Englund

“Biblioteksstämman” i Västerås

I enlighet med en mångårig tradition hade Västerås spelmannsgille anordnat en spelmansstämma den första lördagen i december 2011. Spelmansstämmor avlöper ju oflast eller ett visst mönster som inte avviker från förra årets stämma. Tråkigt kanske somliga tycker men på samma gång skönt med något fast och stadigt i dessa osäkra tider.

Gilletts ordförande Leif Daniels öppnade stämman och hälsade välkommen. Leif har lätt en mångårig rutin i denna syssla. Sedan tog en annan mycket rutinerad herre över stämman drog igång allspelet. Per Torelli är vår meste spelledare i offentliga sammanhang. Han kan med fog kallas Västerås herr nyckelharpa. Efter en mångårig tid som fiolspelare klev Per på folkmusikvägen på 1970-talet. Byggde en harpa och började spela på den. Så småningom blev han så duktig så han kunde leda en nybörjarkurs för harpspelare. Resultatet av denna kurs kan ännu ses i Gillet, där finns flera av Pers elever som

fortfarande är aktiva.

Efter allspelet följde grupper som vanligt. Vill särskilt nämna Torsten Giau tillsammans med gitarrspelman. Under alla år som undertecknad deltagit i biblioteksstämma så har alltid Torstens fina fiolspel och glada numera bidragit till trivseln. Antalet spelmän var i år glädjande stort men publiken ganska liten. Västeråsarna var tydligen upptagna med att förbereda den stundande julen och därför förhindrade att lyssna på musik. Efter scenprogrammet bjöd Gillet på kaffe med dopp. Därefter följde i vanlig ordning buskspel. Buskspel mellan bokhyllorna är en speciell upplevelse, där flera sorters kultur samsas och ger musiken ytterligare dimensioner.

Jag bjuder på stående fot in till nästa stämma på biblioteket. Första lördagen i december 2012.

Välkomna hälsar Bo spelman.

Folkligt Värre

Sedan två år tillbaka arrangerar Kulturföreningen Tillsammans första torsdagen i månaden under höst, vinter och vår en tillställning Folkligt Värre på Waldorfskolan i Västerås. Där

- får man tillfälle att under sakkunnig ledning lära sig någon folklig pardans,
- man kan tillsammans med andra glada sångare delta i en visstuga,
- man kan delta i låstugan och lära sig någon eller några låtar av en spelman,
- man kan delta i den allmänna dansen där spelmän löser av varandra i halvtimmesintervall,
- man kan som spelman eller grupp teckna sig på spellistan och spela till dans
- eller man kan buskspela eller lyssna till god musik.

Eller så kan man göra allt detta. Det är alldeles gratis, men man får ge en slant till verksamheten om man vill. Fika med hembakt bröd finns att köpa till mycket humant pris.

Visstugan börjar klockan 18, dansutläring och låstuga båda klockan 19, den allmänna dansen klockan 20. Dansen pågår så länge några orkar dansa och spela.

Waldorfskolan har adress Regattagatan 39, det ligger nära korsningen Björnövägen/Österleden.

Välkomna!
Lars Englund

Lördag 17 mars kl. 14:
**Årsmöte
med
folkmusikcafé.**

Lokal för
evenemanget är
Westerqwarn

Varmt välkommen till
möte och musik!

Årsmöteshandlingar kommer i
separat utskick.

Kalendarium

1. Folkligt värre - torsdag 1 mars 2012 på Waldorfskolan, Regattagatan 39 i Västerås: kl 18 Visstuga; kl 19 Dansinstruktion; kl 19 Låstuga ; kl 20 spel till dans. Sedan dans till spellista - så länge spellistan räcker. OBS! Ta av ytterskorna när du kommer! Mer info: Evenemanget finns på Facebook.

Är du spelman? Kom gärna och spela till dans. "Buskspel" är också alltid välkommet!

2. Eskilstuna Spelmansgilles vårstämma 3 mars 12.30 - 18.00 Folkmusikfest för hela familjen 12.30 samling och "förspel" 14.00 stämmoupptakt med allspel, därefter scenspel med grupper och solister. Plats: MunkellArenan

3. Kurs i krusiga koraler och andliga visor! - söndag 18 mars 2012 i Viksängskyrkan, Björnövägen 14 i Västerås, kl 13-19. Kursledare: Linda Jansson Norrman (vissångerska och kantor). Vi träffas och sjunger under eftermiddagen och avslutar med en musikgudstjänst i kyrkan kl. 18 (då vi sjunger lite av det vi har lärt oss under eftermiddagen). Kursen är gratis, men eftermiddagsfika och kvällsmacka kostnad 50:-. ANMÄLAN! Senast 1 mars till Linda Jansson Norrman via e-post: linda.j.norrman@svenskakyrkan.se eller telefon 021-81 46 59.

4. Folkligt värre - torsdag 5 apr 2012 på Waldorfskolan, Regattagatan 39 i Västerås: kl 18 Visstuga; kl 19 Dansinstruktion; kl 19 Låstuga ; kl 20 spel till dans. Sedan dans till spellista - så länge spellistan räcker. OBS! Ta av ytterskorna när du kommer! Mer info: Evenemanget finns på Facebook.

5. Festival Caporales XVI - fredag o lördag 6 o 7 april 2012 Västerås Konserthus, stora salen, kl 14. Nationella mästerskap i Caporales. Mer info: <http://www.vmu.nu/atlas/calendar/event.php?id=701705>

6. Västerås Sinfonetta möter Kroke - lördag 14 april 2012 Västerås Konserthus, stora salen, kl 15. Kroke är en polsk grupp med rötter i judisk musiktradition. Konserten görs också i Uppsala och på Södra Teatern, Stockholm. Mer info: <http://www.vmu.nu/atlas/calendar/event.php?id=701707>

7. Finnegans Wake - fredag 27 april 2012 Västerås Konserthus, Foajén, kl 19. Ingår i Mat & Musik i foajén. Finnegans Wake från Irland har uner 30 år förnjöt den irländska publiken med sin spelglädje. Äkta pubstämning utlovas. Mer info: <http://www.vmu.nu/atlas/calendar/event.php?id=701713>

8. Folkligt värre - torsdag 3 maj 2012 på Waldorfskolan, Regattagatan 39 i Västerås: kl 18 Visstuga med Karin Ericsson Back från Gnesta/Rättvik; kl 19 Dansinstruktion; kl 19 Låstuga ; kl 20 spel till dans. Sedan dans till spellista - så länge spellistan räcker. OBS! Ta av ytterskorna när du kommer! Mer info: Evenemanget finns på Facebook.

9. Andalusien möter Västmanland - lördag 5 maj 2012 Västerås Konserthus, lilla salen, kl 18. La Panda de Verdiales Arroyo Cocas möter WestMannaFolk och Tillsammans, m.fl. Mer info: <http://www.vmu.nu/atlas/calendar/event.php?id=701718>

10. WestMannaFolk i Skultuna kyrka 20 maj kl. 17.

Västmanlands Spelmansförbund

www.vsf.u.se

Ordförande Ann - Britt Sommer 0224 - 192 14

V. ordförande Per Torcelli 021 - 35 88 69

Kassör Lars Englund 021 - 13 53 06

Sekreterare Mats Hellstrand 0223-612 49

Ledamot Olof Westin 0223-611 06

Suppleant Kjell Wahlberg 021 - 18 55 13

Suppleant Bo Eriksson

Låtkommitté

Ann-Britt Sommer , Majja Neverland, Carina Normansson

Suppleant: Linda Jansson Norrman

Bladet

Redaktör: Mats Hellstrand,
e-post: mats.hellstrand@gmail.com

Ansvarig utgivare : Ann-Britt Sommer

Artiklar, tips, debattinlägg, uppgifter till kalendariet, ja överhuvudtaget allt som rör oss spelmän tas tacksamt emot.

Nästa nr: Manusstopp 8 maj, utgivningsdag 23 maj.